

Samenwerking tussen publieke en private actoren: een gemiste opportuniteit, mission impossible of zijn er toch een aantal lichtpuntjes aan de horizon?

Antwerpen, 1 juni 2023

Agenda

Agenda	Slides
1. Inleiding	Slides 3 - 4
2. Statistieken	Slides 5 – 11
3. Fraudematrix	Slides 12 - 13
4. Voorbeelden	Slides 14 - 16
5. Besluit	Slides 17 - 19

01 Inleiding

Een aantal vraagstellingen

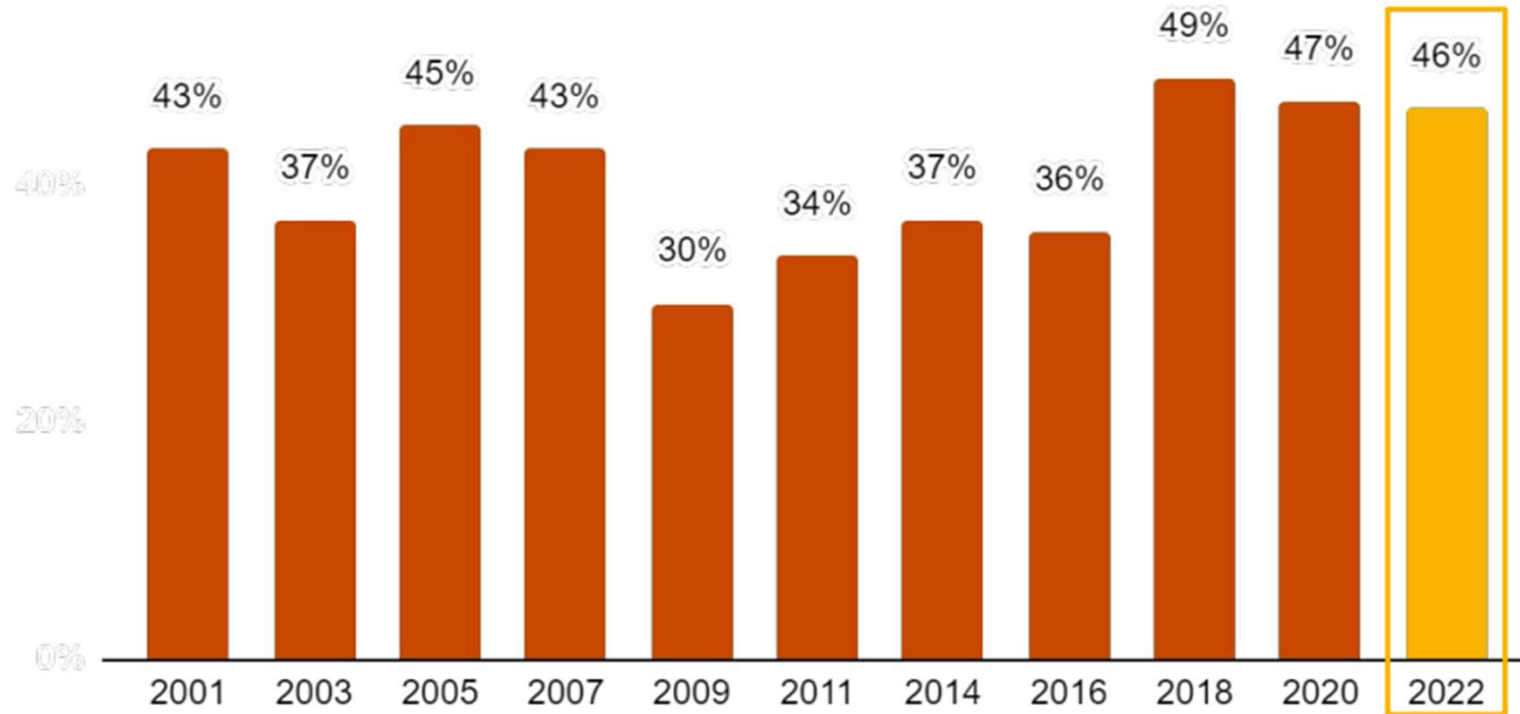
- Publiek-private relaties in het kader van de bestrijding van interne financieel-economische criminaliteit: een soort van *'living apart together'*?
- Het opsporen van financieel-economische criminaliteit: nog een prioriteit in België?
- Worden politie en justitie betrokken bij het onderzoeken van interne financieel-economische criminaliteit?
- Capaciteitsproblemen bij politie en/of justitie bij de financieel-economische recherche?
- Tekort aan specifieke expertise in het kader van de meer complexe financieel-economische onderzoeken?
- Kan particulier gegenereerde informatie gedeeld en/of gebruikt worden in politionele, opsporings en gerechtelijke onderzoeken?
- Is hier een sluitend juridisch kader voor?

02 Statistieken

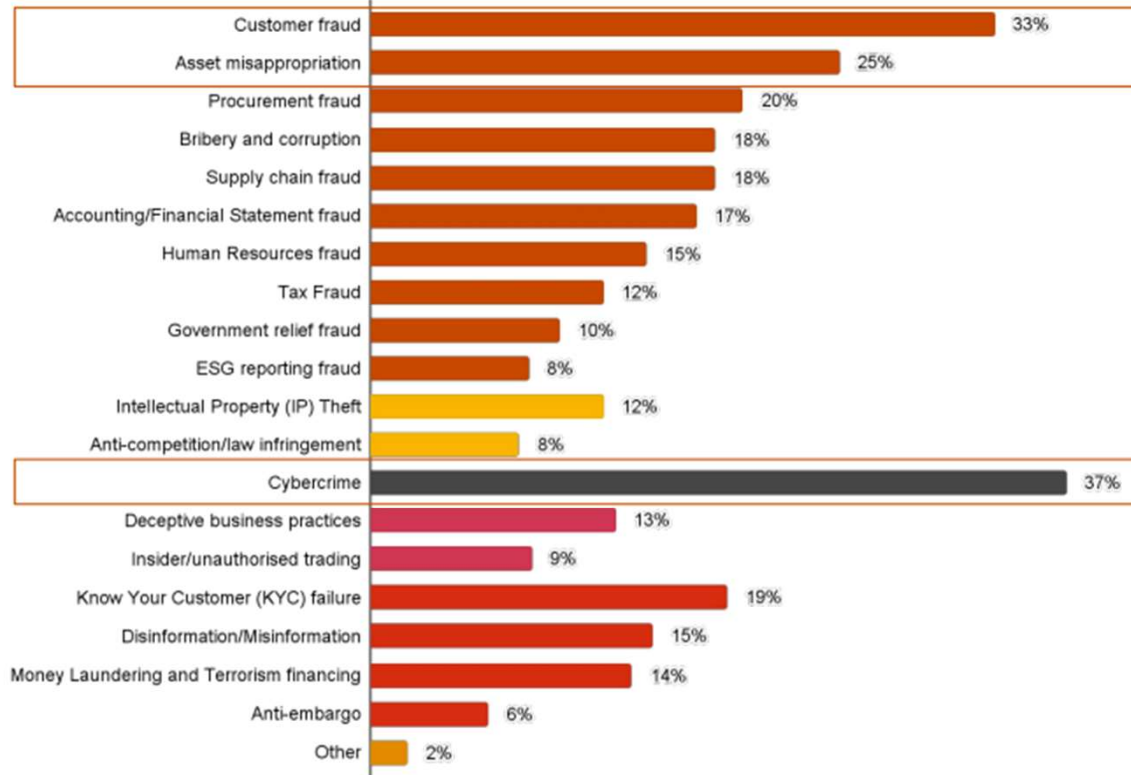
Almost half of organisations report experiencing fraud, corruption or economic crime within their territory in the last 24 months, for the third successive wave

Organisations that report experiencing fraud, corruption or economic crime

Cybercrime, Customer Fraud and Asset Misappropriation remain the top 3 most common crimes experienced, with Cybercrime being the most disruptive

Types of fraud experienced

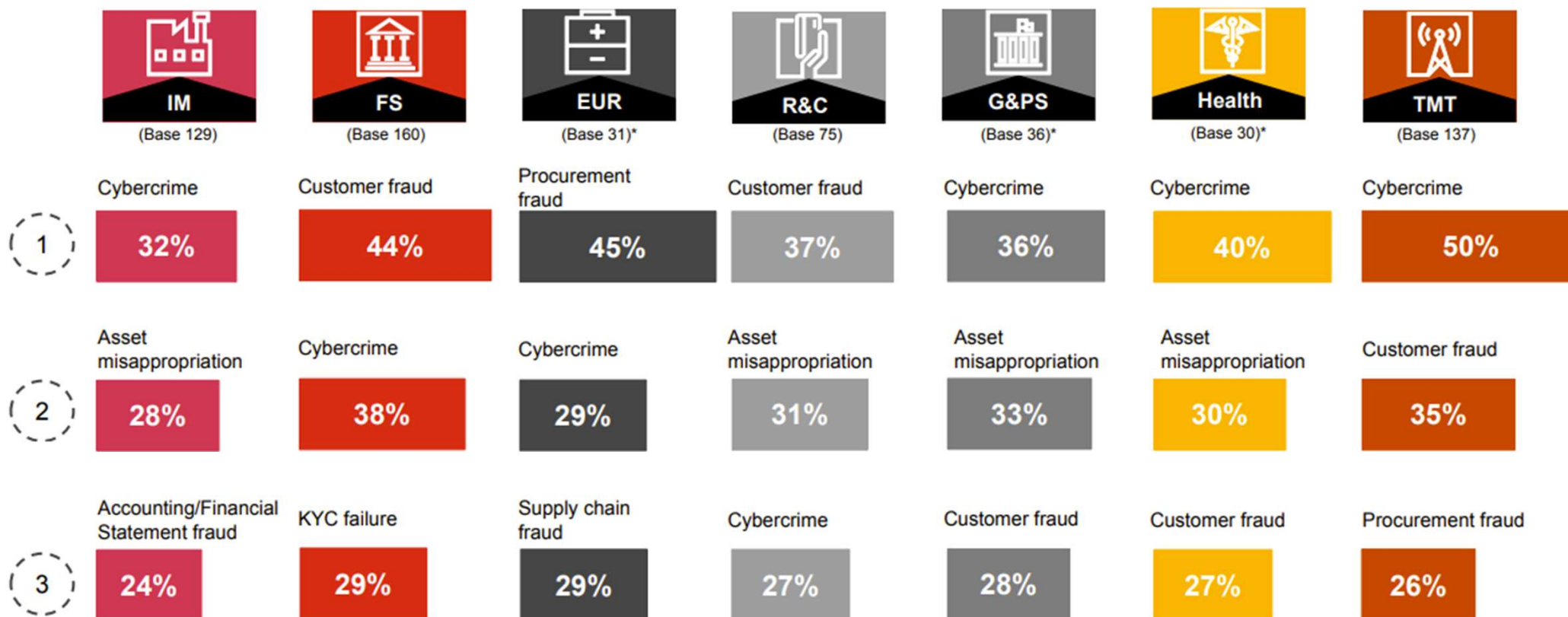

Most disruptive fraud experienced

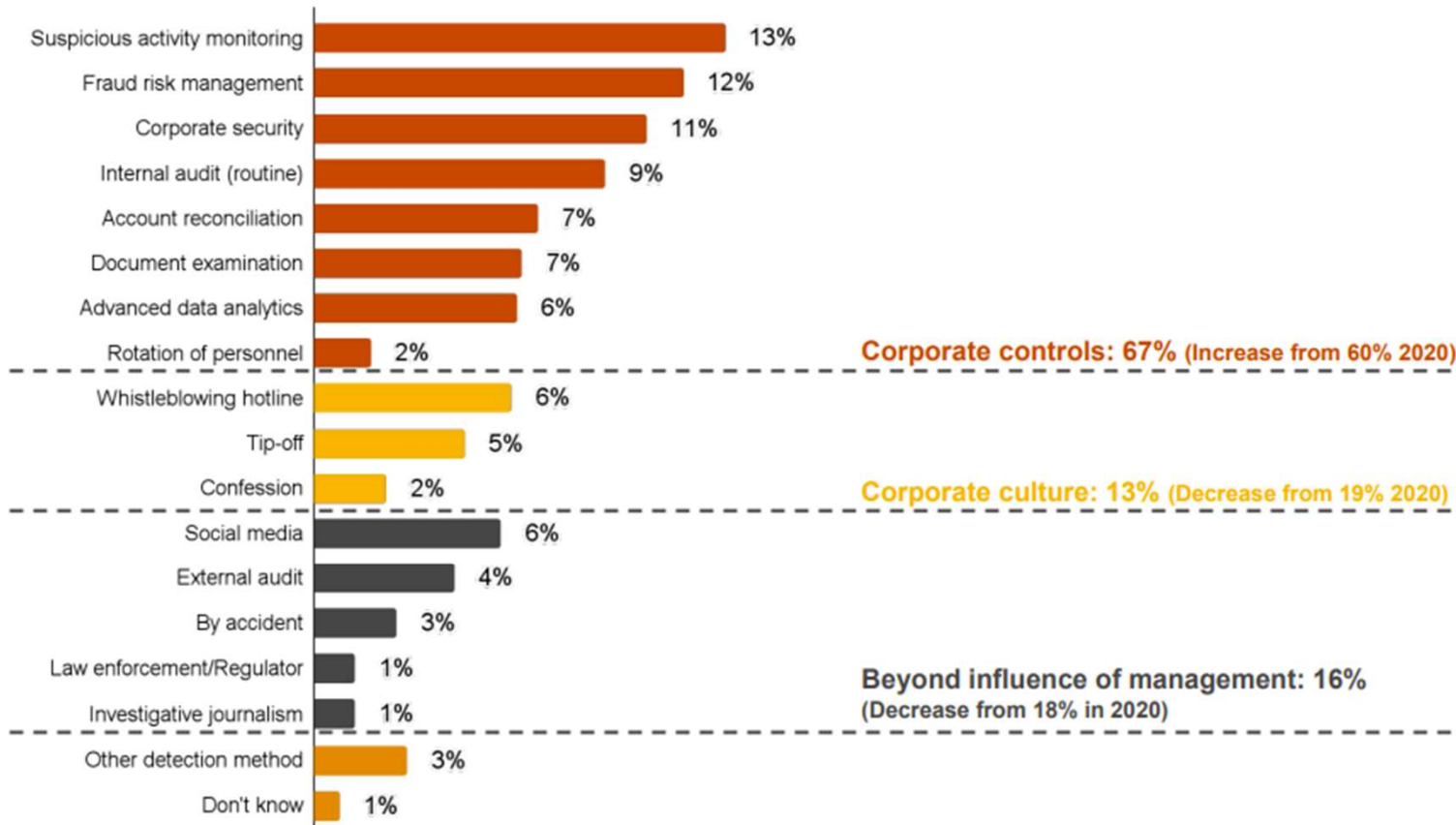
Cybercrime was one of the most prevalent crimes, regardless of industry

Types of fraud experienced by industry

Following GECS 2020, suspicious activity monitoring remains the most successful fraud detection method, with fraud risk management moving up to second

Method of detection

Comparison to GECS 2020: (2020 figures in brackets)

Increases...

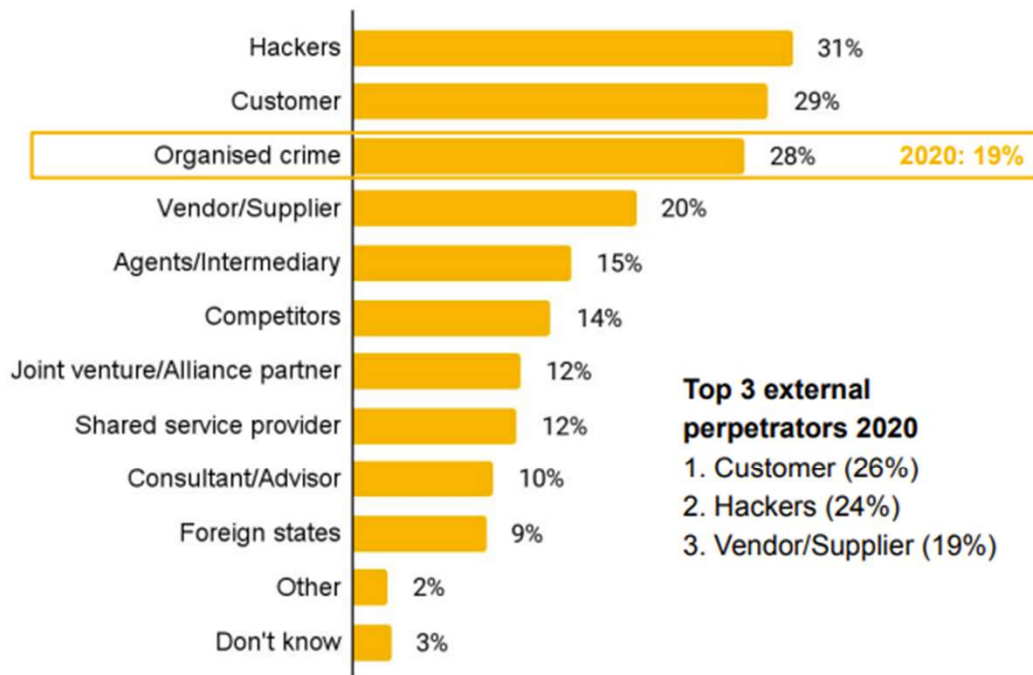
- Fraud risk management (8%)
- Corporate security (7%)
- Social media (3%)

Decreases...

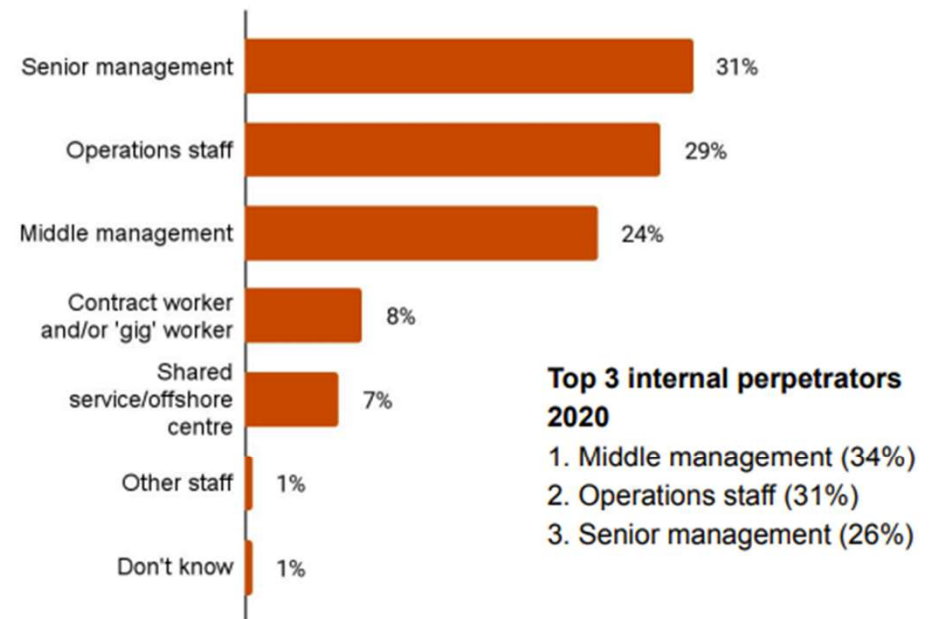
- Tip-offs (10%)
- By accident (5%)

Hackers, Customers and Organised Crime are the most common external perpetrators. Core staff continue to be the most likely internal perpetrators

Type of external perpetrator

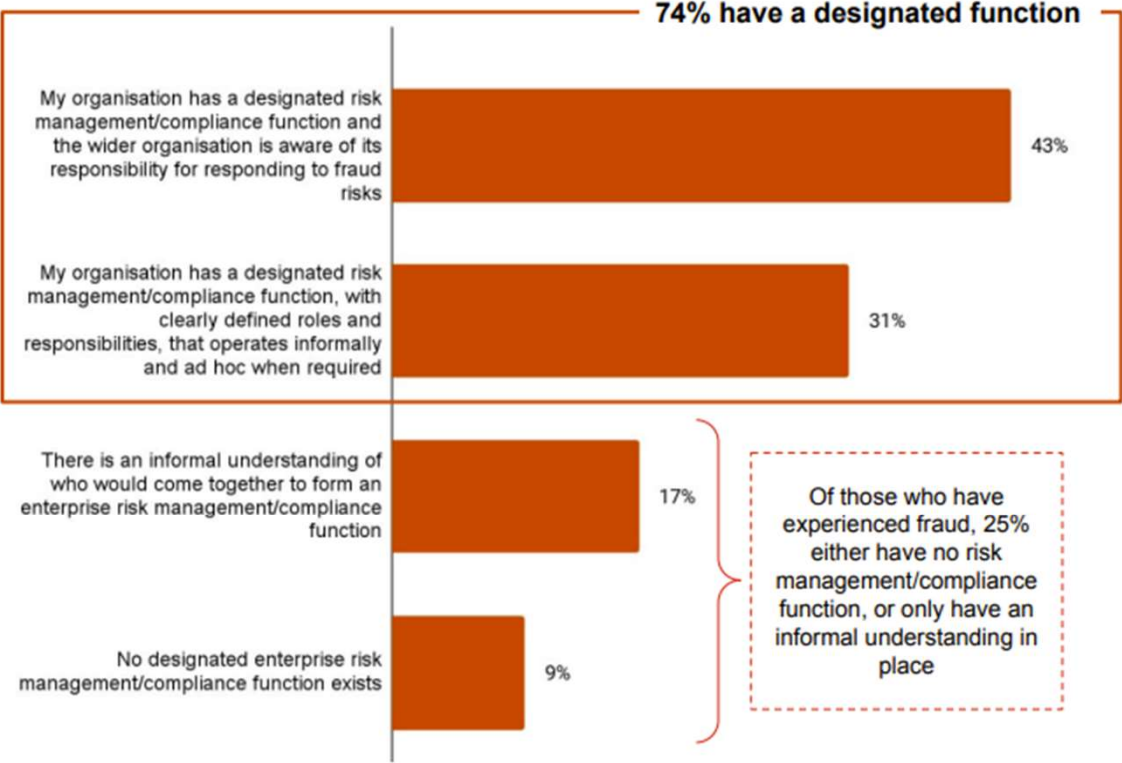

Employment status of internal perpetrator

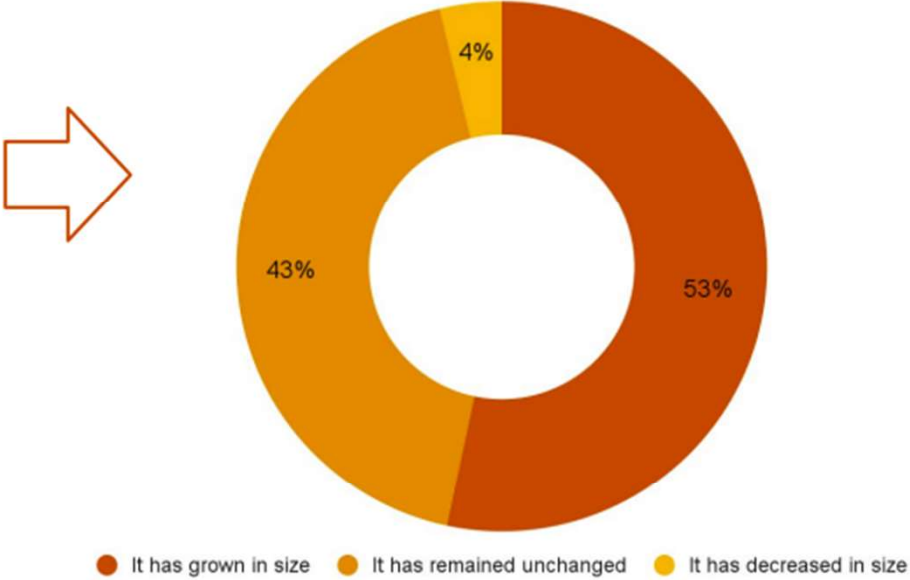

Three quarters of organisations have designated risk management/compliance functions, with over half stating this function has grown in size in the last 2 years

Organisations with risk management/compliance functions

Change in size of the risk management/compliance function

03

De fraudematrix

Fraudematrix

	Horizontale fraude	Verticale fraude
Interne fraude	<i>Jaarrekening fraude</i> <i>Financiële fraude</i> <i>Computer fraude</i>	<i>Subsidie fraude</i> <i>Fiscale fraude</i>
Externe fraude	<i>Cybercriminaliteit</i>	<i>BTW-Carrousels</i>
Relationele fraude	<i>Aankoop fraude</i> <i>Kickback constructies</i>	<i>Corruptie</i> <i>Sociale Zekerheids fraude</i>

Geen exacte wetenschap maar:

Horizontale fraude:

- Domein van de private fraude onderzoeker
- Minder betrokkenheid van de publieke sector (gebrek aan mankracht en diepgaande expertise)
- Lange looptijd

Verticale fraude:

- Traditionele domein van de publieke sector
- Komen meestal aan het licht na aangifte of proactief onderzoek
- Bedrijven minder belang bij het voorkomen van deze vormen van fraude

04 Voorbeelden

Voorbeelden

- Het inschakelen van financieel onderlegde private onderzoekers als gerechtelijke experts voor complexe en/of grootschalige zaken (budget/financiële middelen/marktconforme tarieven - snelle en grondige uitvoering)
- Cyber projecten
- Afstemming mbt de aangifte (in welke gevallen, hoe, waar, wanneer, ...)
- Adviserende rol tijdens grootschalige financiële opsporings en/of gerechtelijke onderzoeken en/of diepgaande opleidingen/kennisuitwisseling (cfr. Nederlands model)
- Bijstand tijdens huiszoeken en/of verhoren
- State of the art e-discovery/legal technology bijstand en/of technische opleidingen door private partijen – e.g. regionale overheidsinstantie, regulator, SaaS, CDS-platform, ...
- Internationale informatiegaring (bronnen, snelheid, toegankelijkheid)

Voorbeelden

- Ad-hoc contacten of informatieuitwisseling binnen een bestand (formeel of informeel) netwerk
- Bepaalde groepen van private bedrijven en/of organisaties krijgen van de overheid steeds meer de verantwoordelijkheid toebedeeld om financieel-economische criminaliteit te bestrijden, voornamelijk op het gebied van de witwaswetgeving + grotere vraag naar publiek-private samenwerking
- Betere sensibilisering van bedrijven voor wat betreft het melden potentiële verdachte transacties (witwaspraktijken, georganiseerde criminaliteit, ...) ipv verplicht nummer

05 Besluit

Conclusie: zeker geen ‘mission impossible’, nog steeds een gemiste opportuniteit, maar toch een aantal lichtpuntjes aan de horizon!

- Fraudebestrijding in België: breed en complex terrein
- Maatschappelijk belang
- Publieke sector kan dit niet alleen
- Bedrijfsleven dient beter te beseffen dat bepaalde feiten een strafrechtelijk en/of burgerrechtelijk vervolgproject behoeven (redenen: Commercieel, praktisch, inertie, gebrek aan vertrouwen en wederzijds begrip *vs.* Financieel, beleidsmatig, strategisch, normatief, tone at the top, verzekering)
- Informatieuitwisseling meestal eenrichtingsverkeer
- Noodzaak om zeer goede afspraken te maken, onderling af te stemmen en/of samen te werken (of eerder een co-existentie binnen het domein van bv. interne fraude onderzoeken?)
- Bepaalde zaken uitproberen?

Conclusie: zeker geen ‘mission impossible’, nog steeds een gemiste opportuniteit, maar toch een aantal lichtpuntjes aan de horizon!

- Factoren die zouden kunnen bijdragen tot succes van publiek-private samenwerking op een bepaald dossier: wederzijds belang en doel, gedeelde focus, onderling vertrouwen, goede communicatie en expectation management
- Wanneer er moet worden samengewerkt, is er weinig/geen sprake van een ‘gelijkwaardig’ partnerschap en bepaalt het strafrecht de verhoudingen.
- Nood aan overlegplatform?
- Nood aan een duidelijk beleidsmatig, politiek en juridisch kader (wet en regelgeving) om dit te kunnen verwezenlijken en in goede banen te leiden

- Samengevat: Publiek en private onderzoekers proberen elk op hun eigen terrein en wijze financieel-economische criminaliteit bestrijden, maar weten elkaar wel te vinden als dit echt nodig wordt geacht: *‘living apart together’*...

Contact details

Rudy Hoskens
Risk Consulting – Forensic Services
+32 478 66 21 03
rudy.h.hoskens@pwc.com
hoskensrudy@gmail.com

pwc.com

© 2019 PwC. All rights reserved. PwC refers to the PwC network and/or one or more of its member firms, each of which is a separate legal entity. Please see www.pwc.com/structure for further details.